

ГРАДСКА ОПШТИНА РАКОВИЦА

Београд, Мишка Крањца 12

СТРАТЕГИЈА ЗА МЛАДЕ

2021-2025

С А Д Р Ж А Ј

Одељак 1	Увод
Одељак 2	Принципи и вредности
Одељак 3	Контекст
Одељак 4	Испитивање јавног мњења младих Раковице
Одељак 5	Приоритети
Одељак 6	Активности
Одељак 7	Усклађеност са Националном стратегијом за младе
Одељак 8	Механизми имплементације
Одељак 9	Промоција активности

Уводна реч председника општине Раковица

Усвајањем Стратегије за младе започињемо активнију бригу о младима. Имамо пуно поверење у нове нараштаје, њихово знање, потенцијал, а као општина која тежи бољој сутрашњици, свесни смо да ћемо до ње стићи ако младима пружимо шансу коју заслужују.

Млади људи су кључна снага сваке заједнице, па тако и општине Раковица. Они су кључна полуга која треба да омогући оживљавање и напредак локалне заједнице, полуга коју чине продуктивно најснажнији и најперспективнији, али на коју су у општој друштвеној кризи сви помало заборавили. Међутим, ми нисмо и нећемо да заборавимо на њих, и зато је брига о младима стратешко опредељење општине Раковица.

Како бисмо омогућили младима да буду задовољни, пре свега, својим окружењем и како бисмо побољшали квалитет живота грађана, уважавајући њихове интересе, базирали смо се на развој угоститељства, туризма, реконструкцију историјских знаменитости, изградња летње позорнице, нових спортских терена и уређење зелених површина. Тиме смо омогућили младима да као прави промотери своје општине презентују културну баштину и вредности Раковица познаницима и туристима.

Развојем привредних зона пружамо шансу новим инвеститорима да улажу у нашу средину што ће омогућити отварање нових радних места. Свако ново радно место јесте у служби и Раковице и младих. Да бисмо реализовали ову идеју, отворили смо Канцеларију за младе општине Раковица.

Како су млади Раковица наш највећи ресурс, наша је обавеза, али и задовољство да наставимо да им пружамо сву неопходну институционалну, програмску и финансијску подршку. Сигуран сам да ће они то умети да цене, и шансу коју им пружамо умети да искористе да заједно поделимо одговорност за њихов бољи живот.

Сврха нашег деловања је изградња друштва у којем ће млади заузимати централно место у даљем развоју Раковице.

ПРЕДСЕДНИК ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ РАКОВИЦА

Милош Симић

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ РАКОВИЦА

Скупштина градске општине Раковица на седници одржаној 25. децембра 2008. године донела је одлуку о формирању Канцеларије за младе градске општине Раковица.

Канцеларија за младе основана је са циљем промовисања и иницирања бројних едукација и манифестација, умрежавања са локалним институцијама и потенцијалним сарадницима ради решавања проблема и потреба младих.

Главни циљ формирања Канцеларије је стварање услова у локалној средини за квалитетнији живот младих и њихово активно учешће у савременим токовима развоја друштва. Канцеларија за младе пружа институционализовани оквир, кроз који млади могу да утичу на доношење одлука које се директно тичу њих.

Такође, Канцеларија за младе омогућава свим локалним институцијама и организацијама које се баве младима, да се умреже, и кроз максимално искоришћавање постојећих ресурса унапреде квалитет услуга за младе.

Канцеларија за младе представља и институционализовани оквир за имплементацију Националне стратегије за младе Републике Србије. Канцеларија представља покретачку снагу младих у локалној заједници, бави се афирмацијом младих и њиховом активном улогом у друштву, подржава омладинске пројекте и иницијативе, ради на унапређењу економског статуса младих, на неформалном образовању младих, информисању младих, промоцији волонтерског рада, превенцији деструктивног понашања младих, унапређивању услова за квалитетније провођење слободног времена и слично.

Процесом израде Стратегије за младе ГО Раковица руководила је и координирала Канцеларија за младе ГО Раковица.

На изради је радили Комисија за израду Стратегије за младе у саставу:

Владимир Ковачевић Јурашин-председник

Борјанка Милаковић-члан

Милан Продановић-члан

Марија Круљ-члан

Милена Гмитровић-члан

Циљеви Канцеларије за младе су:

- ✓ Промоција и афирмација младих и њихово активно укључивање у друштво
- ✓ Пружање подршке иницијативама и пројектима младих
- ✓ Унапређење здравља и благостања и промовисање здравих стилова живота
- ✓ Омогућити подстицај за економско оснаживање младих
- ✓ Неформално образовање младих
- ✓ Информисање младих
- ✓ Пружање могућности за квалитетно провођење слободног времена
- ✓ Промовисање вредности толеранције, поштовања људских права и равноправности
- ✓ Превенција ризичног понашања младих
- ✓ Промовисање и вредновање волонтерског рада
- ✓ Мобилност младих
- ✓ Промовисање животне шансе свих група младих нарочито осетљивих група
- ✓ Подстицање, развијање, препознавање и вредновање изузетних постигнућа младих

Компетенције локалних Руководилаца Канцеларије за младе

Руководилац Канцеларије за младе треба да поседује или да развије следеће опште компетенције:

1. Оптимална координација активности локалне КЗМ

- Руководилац Канцеларије за младе зна и разуме улогу Канцеларије за младе.
- Руководилац Канцеларије за младе креира и спроводи активности намењене младима у складу са делокругом рада КЗМ и стратешким документима из области омладинске политике.
- Руководилац Канцеларије за младе зна и разуме улогу различитих институција које се баве младима на локалном нивоу.
- Руководилац Канцеларије за младе познаје рад локалне управе и поседује знања и компетенције неопходне за рад у локалној управи.

2. Ефикасно управљање расположивим локалним ресурсима

- Руководилац Канцеларије за младе уме да управља материјалним и техничким ресурсима КЗМ-а.
- Руководилац Канцеларије за младе има развијене вештине управљања људским ресурсима .
- Руководилац Канцеларије за младе зна да идентификује и да користи алтернативне изворе финансирања.

3. Познавање стратешких и законских докумената из области омладинске политике

- Руководилац Канцеларије за младе зна, разуме и примењује у пракси основна национална и локална документа из области омладинске политике.
- Руководилац Канцеларије за младе поседује основна знања о европским трендовима у области омладинске политике.

4. Писмена, усмена комуникација и дигитална писменост

- Руководилац Канцеларије за младе има развијене вештине писменог презентовања информација, анализа и идеја.
- Руководилац Канцеларије за младе има развијене вештине усменог презентовања информација, анализа и идеја.
- Руководилац Канцеларије за младе има развијене вештине коришћења информационих технологија.
- Руководилац Канцеларије за младе поседује активно знање енглеског језика.

5. Комуникација и интеракција са младима и другим субјектима омладинске политике

- Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са младима.
- Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са локалним и другим институцијама, организацијама и удружењима која се баве питањима младих.
- Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са медијима.
- Успешно комуницира, размењује информације и сарађује са другим КЗМ.
- Руководилац Канцеларије за младе зна и примењује вештине преговарања и медијације.

6. Рад са осетљивим групама младих

- Руководилац Канцеларије за младе је упознат са теоријским и практичним аспектима рада са осетљивим групама младих.
- Руководилац Канцеларије за младе разуме потребе младих из осетљивих група и укључује их у активности КЗМ.

7. Руководилац Канцеларије за младе познаје основна документа везана за волонтирање и промовише волонтерски рад

- Руководилац Канцеларије за младе познаје основе волонтеризма.

СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ ЛОКАЛНЕ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ

1. Унапређење квалитета живота и положаја младих општине Раковица кроз иновативне и савремене сервисе за младе – у оквиру овог стратешког правца су препознате све активности и мере које ће градска општина Раковица реализовати како би се створили нови омладински сервиси за младе, који ће директно утицати на унапређење њиховог квалитета живота. Омладински сервиси који ће бити успостављени биће иновативни, савремени и успостављени на начин да су доступни свим категоријама младих који живе на територији општине Раковица. Такође, концепт успостављања омладинских сервиса на територији општине Раковица ће обухватати оптимално коришћење свих расположивих локалних ресурса (материјалних, техничких и људских), водећи рачуна да све услуге које се пружају младима буду квалитетне, а пружаоци тих услуга компетентни и професионални.

2. Унапређење институционалног оквира локалне омладинске политике – да би се реализовале активности излистане у предходном стратешком правцу, неопходно је да сви предуслови буду задовољени, односно да локална КЗМ ефикасно координира локалном омладинском политиком, да су остварена стратешка партнерства са различитим организацијама и институцијама које се баве младима на градском и националном нивоу,

како би размена искустава и примера добре праксе била континуирана и на крају да постоје предуслови за ефикасно коришћење екстерних извора финансирања, имајући у виду тренутну економску кризу која је смањила ниво помоћи из општинског буџета.

Стога други стратешки правац обухвата све активности и мере које ће општина Раковица реализовати у наредном периоду како би обезбедила што оптималније предуслове за спровођење успешне локалне омладинске политике.

Одељак 2   Принципи и вредности

Стратегија за младе Градске општине Раковица у току свог рада и креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је рађена Национална стратегија за младе, јер произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакет о грађанским и политичким правима.

Принципи локалног плана акција су:

- Поштовање људских права

- Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.

- Равноправност

- Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима.

- Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.

- Одговорност

- Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.

- Доступност

- Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју.

- Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима у Србији.

- Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена.

- Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.

- Солидарност

- Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства.

- Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.

- Сарадња

- Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.

- Активно учешће младих

- Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.

- Интеркултурализам

- Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима.

- Целоживотно учење

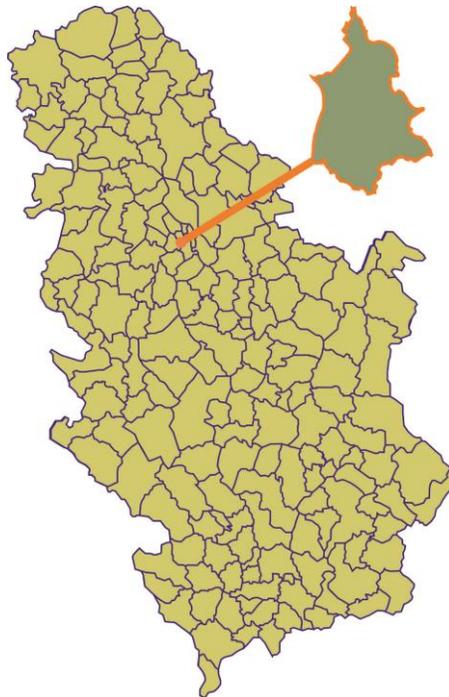
- Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција.

- Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.

- Заснованост

- Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Раковица се простире на површини од 4.647 хектара, с тим да урбанизовано подручје обухвата површину од 3.000 хектара. Раковица се налази на јужном делу Београда у доњем току Топчидерске реке и од центра је удаљена 10 километара.

Знатан део општине Раковица чине шуме и паркови а пре свега Миљаквачка и Кошутњачка шума. Раковица је са 244 хектара под шумом и 180 хектара под јавним зеленим површинама једна је од градских општина која има највише зеленила.

Месне заједнице

Некадашње ливаде крај Топчидерске реке претворене су у индустријску зону коју окружују стамбена насеља формирана у 18 месних заједница и то: „Кошутњак“, „Канарево Брдо“, „Душко Радовић“, „Миљаковац1“, „Миљаковачки извори“, „Сунчани брег“, „Браћа Величковић“, „Митар Бакић“, „Скојевска“, „Видиковац“, „Видиковац 2“, „Кнежевац“, „Лабудово брдо“, „Петлово брдо“, „Кијево“, „Авала град“, „Ресник“ и „Железничка станица“.

Име насеља

- Причу о историји Раковице логично је започети објашњењем значења и порекла самог њеног имена, тим пре што су разлози постојања две Раковице, на међусобној удаљености од свега неколико километара, за многе и данас непознаница. Једна Раковица је београдска општина, чији је заматак насеље у долини Топчидерске реке настало крајем XIX и у првој половини XX века, а друго је село у подножју Авале, на територији суседне, вождовачке општине.
- Обе Раковице повезује ток раковичког потока, незнатне, готово пресахле речице, која извире изнад села Раковице, у брду према Кумодражу. Одатле се спушта према раковичком манастиру и даље према Топчидерској реци у коју се улива Раковички поток који је некад био много богатији водом. Архимандрит Рувим, у својој монографији о манастиру Раковица, објављеној 1909-те године, наводи да је до шездесетих година XIX века данашњи Раковички поток био познат као „Раковичка река“. Међутим, услед масовног крчења шуме, пресушио је велики број извора који су је напајали водом, па се река временом претворила у поток .У старијим историјским списима Раковички поток се помиње и као „река Раковица“. Тако, на пример, у турском попису из 1528.године, у коме се налази најстарији помен села Кнежевца, стоји: „Муката мезре Долац, коју представља њива, што се пружа поред реке Раковица „,
- То је најстарији и по свему судећи, првобитан назив данашњег Раковичког потока, вероватно настао по богатству реке раковима.
- Према свему овоме, назив Раковица првобитно се односио на реку. Подалвалско село Раковица, које се такође помиње већ у турским пописима из XVI века, подигнуто је поред ове реке, па је по њој и добило име .

- Друга обличја Раковица, данашње градско насеље, знатно је млађа од истоименог Авалског села. Она почиње да се формира тек крајем XIX и почетком XX века. Изгледа, међутим, да име Раковица, све до друге половине XIX века, није било јасно везивано за било који конкретни географски појам на простору данашње раковичке општине. Она добија већи значај тек по завршетку изградње железничке пруге кроз Србију (1884-те године), прецизније након подизања једне провизорне возне постаје у Топчидерској долини, односно мале железничке станице која добија службени назив “Раковица”. Од тог времена, Раковица постаје збирно име за низ локација и географских одредница у Топчидерској долини и око ње. Реч је о местима чија имена, као што су Муминовац, Крецане, Рујице, Волице, Миљаковац и друге, постоје још из Турског доба.
- Раковица, дакле, као географски појам везан за део Топчидерске долине, настаје крајем XIX века. Насеље, које ће се на том месту стварати током наредних деценија, једноставно “преузима” на себе име краја у који се смешта, односно јединог објекта од некаквог значаја у то време, а то је поменуто возна постаја. Међутим и даље се поставља питање због чега је малој железничкој станици, удаљеној десетак километара од Београда, дато баш име Раковица? Географски најближе било јој је подавалско село Раковица, чије је име, практично, “пренето” са Авале на простор данашње раковичке општине, а “посредник” у томе био је манастир Раковица.
- Манастир се раније није налазио на данашњем месту. Првобитно је био смештен у близини подавалског села Раковице, у брду које се пење према Кумодражу. Ту се налазио до последњих година XVI века, кад су га Турци спалили и до темеља разорили. Раковички манастир је представљао црквено средиште простране области, која је обухватала велики број села у околини Београда.

ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Становништво према економској активности, старости и полу

Раковина	Пол	Укупно	Економски активни					Економски неактивни						
			свега	обављају занимање	незанослени			свега	деца млађа од 15 година	пензионери	лица са приходима од имовине	ученици/студенти (15 и више година)	лица која обављају само кућне послове у свом домаћинству	остало
					свега	некада радили	траже први посао							
	с	108641	48195	39040	9155	6698	2457	60446	15627	27175	109	9282	3709	4544
	м	51267	24642	19760	4882	3627	1255	26625	8032	11235	63	4397	292	2606
	ж	57374	23553	19280	4273	3071	1202	33821	7595	15940	46	4885	3417	1938
Испод 15 година	с	15627	-	-	-	-	-	15627	15627	-	-	-	-	-
	м	8032	-	-	-	-	-	8032	8032	-	-	-	-	-
	ж	7595	-	-	-	-	-	7595	7595	-	-	-	-	-
15-19	с	5447	353	131	222	39	183	5094	-	6	-	4886	25	177
	м	2791	211	75	136	25	111	2580	-	5	-	2475	2	98
	ж	2656	142	56	86	14	72	2514	-	1	-	2411	23	79
20-24	с	5908	2381	1448	933	393	540	3527	-	11	6	2949	106	455
	м	2905	1309	781	528	239	289	1596	-	1	4	1309	18	264
	ж	3003	1072	667	405	154	251	1931	-	10	2	1640	88	191
25-29	с	7771	5830	4424	1406	783	623	1941	-	13	6	1096	206	620
	м	3805	2938	2219	719	411	308	867	-	5	2	480	23	357
	ж	3966	2892	2205	687	372	315	1074	-	8	4	616	183	263
30-49	с	33045	29005	24528	4477	3639	838	4040	-	517	55	351	1251	1866
	м	15890	14270	12060	2210	1826	384	1620	-	274	29	133	116	1068
	ж	17155	14735	12468	2267	1813	454	2420	-	243	26	218	1135	798
50-59	с	14617	9286	7444	1842	1615	227	5331	-	3514	30	-	815	972
	м	6677	4859	3824	1035	918	117	1818	-	1134	21	-	94	569
	ж	7940	4427	3620	807	697	110	3513	-	2380	9	-	721	403
60-64	с	7582	1249	980	269	223	46	6333	-	5820	7	-	247	259
	м	3072	992	740	252	206	46	2080	-	1828	6	-	31	215
	ж	4510	257	240	17	17	-	4253	-	3992	1	-	216	44
65 и више	с	18644	91	85	6	6	-	18553	-	17294	5	-	1059	195
	м	8095	63	61	2	2	-	8032	-	7988	1	-	8	35
	ж	10549	28	24	4	4	-	10521	-	9306	4	-	1051	160

Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу

Раковина	Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање				Више образовање	Високо образовање	Непознато	
						свега	гимназија	средње стручне школе у трајању					специјализација после средњег образовања
								краћем од 4 године	4 године				
	с	93014	654	2629	11696	52597	6399	14152	30719	1327	8725	16372	341
	м	43235	135	468	4402	26061	2382	8127	14426	1126	4238	7756	175
	ж	49779	519	2161	7294	26536	4017	6025	16293	201	4487	8616	166

Домаћинства према броју чланова

Раковица	Укупно	Са 1 чланом	2	3	4	5	Са 6 и више чланова	Просечан број чланова
	40036	9306	10438	8720	7676	2553	1343	2.71

Породице према типу и броју чланова

Раковица	Укупно	Тип породице					
		брачни пар без деце	ванбрачни пар без деце	брачни пар са децом	ванбрачни пар са децом	мајка са децом	отац са децом
Број породица	32142	7364	869	16078	826	5716	1289
Број чланова	93660	14728	1738	58098	2948	13169	2979

Становништво према компјутерској писмености

Раковица	Пол	Укупно	Компјутерски писмена лица	Лица која делимично познају рад на рачунару	Компјутерски неписмена лица
	с	93014	47740	11968	33306
	м	43235	23150	5710	14375
	ж	49779	24590	6258	18931
	с	93014	47740	11968	33306
	м	43235	23150	5710	14375
	ж	49779	24590	6258	18931

Број и површина стамбених јединица и станови према основу коришћења

Раковица	Број станова и површина у m ²	Станови						Друге стамбене јединице				
		укупно	за стално становање				који се користе повремено		у којима се искључиво обавља делатност	настањене пословне просторије	просторије настањене из нужде	колективне стамбене јединице
			настањени	ненастањени		за одмор и рекреацију	у време сезонских радова					
				привремено	напуштени							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
број	44333	38371	5633	190	63	1	75	166	214	16		
m ²	2597212	2279572	299373	9695	3739	24	4809	8398	3880	-		

Преглед регистрованих правних и физичких лица у 2021. години

	Статуси регистрације			Број основаних у последњем кварталу	Број угашених у последњем кварталу
	Регистрован	У стечајном поступку	У поступку ликвидације		
Раковица	8,079	15	208	201	119

АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА

Локална самоуправа

- ✓ Канцеларија за младе
- ✓ Општина Раковица

Социјална заштита

- ✓ Центар за социјални рад

Просвета

- ✓ Машинска школа "Радоје Дакић"
- ✓ Музичка школа "Даворин Јенко"
- ✓ Пета економска школа
- ✓ Петнаеста београдска гимназија

- ✓ ОШ "14. Октобар
- ✓ ОШ "Бранко Ћопић
- ✓ ОШ "Ђура Јакшић"
- ✓ ОШ "Франце Прешерн"
- ✓ ОШ "Иво Андрић"
- ✓ ОШ "Коста Абрашевић"
- ✓ ОШ "Никола Тесла"
- ✓ ОШ "Владимир Роловић"

Запошљавање

- ✓ Национална служба за запошљавање

Здравство

- ✓ Дом здравља Раковица

Цивилни сектор

- ✓ Преко 50 НВО које у делокругу свог рада имају и рад са младима.

Институције културе

- ✓ Центар за културу и образовање Раковица, Библиотека града Београда - Огранак Раковица

Спортске организације и удружења

- ✓ Спортски савез Раковице

Друге друштвене организације и удружења која се баве младима (КУД-ови....)

- ✓ Црвени крст Раковице
- ✓ Шест регистрованих КУД-ова
- ✓ Преко 50 регистрованих спортских клубова и удружења.

АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ РЕСУРСА

ВРСТА РЕСУРСА	ПОСТОЈЕЋИ РЕСУРСИ	РЕСУРСИ НЕДОСТАЈУЋИ	ПРУЖАОЦИ ПОТЕНЦИЈАЛНИХ РЕСУРСА
---------------	----------------------	------------------------	--------------------------------------

МАТЕРИЈАЛНИ

РЕСУРСИ

✓ Културне институције ✓ Спортске институције ✓ Образовне институције ✓ Телекомуникације ✓ Нове технологије	✓ Изграђени терени ✓ Постојање културног центра ✓ Реконструисан спортски центар ✓ Доступне технологије ✓ Добре телекомуникације	✓ Финансијска средства ✓ Сталне обуке ✓ Експертска подршка за израду пројеката	✓ Приватни сектор ✓ Министарства ✓ Локална самоуправа ✓ Институције ✓ Донатори

ФИНАНСИЈСКИ

РЕСУРСИ

✓ Локални буџет ✓ Наплата услуга од корисника ✓ Локални донатори ✓ ЦСР ✓ Кредити ✓ Приватни сектор	✓ Локални буџет ✓ Наплата услуга од корисника ✓ Локални донатори ✓ ЦСР ✓ Кредити	✓ Стране донације ✓ Подршка министарства за пројекте у СО Раковица ✓ Студентски кредити	✓ Сарадња Владиних и НВО организација ✓ Влада РС са надлежним министарствима ✓ Донатори ✓ Приватни сектор

ЉУДСКИ

РЕСУРСИ

✓ Образовање ✓ Екологија ✓ Информисање ✓ Култура ✓ Спорт ✓ Нове технологије	✓ Стручни људи у институцијама и у НВО ✓ Медији-Државни и приватни ✓ Локалне институције	✓ Стране донације ✓ Подршка министарства за пројекте ✓ Експертска подршка ✓ Размена искуства	✓ Министарства ✓ Локални буџет ✓ Партнерство приватног и јавног сектора ✓ Приватни сектор

SWOT АНАЛИЗА

С Предности

- ✓ Велики број институција на локалном нивоу које се баве питањима и проблемима младих;
- ✓ Основан Савет за младе;
- ✓ Спремност општинске власти да побољша ситуацију младих;
- ✓ Све већи број пројекта које спроводе КЗМ, НВО и институције;
- ✓ Изграђена инфраструктура, телекомуникације и саобраћај;
- ✓ Саветовалиште за младе ДЗ;
- ✓ Средње школе имају активне ђачке Парламенте;
- ✓ Вршњачки едукатори- делимично развијени капацитети;
- ✓ Добра сарадња са КЗМ Града Београда и МОС-ом;

W Слабости

- ✓ Недостатак средстава намењених програмима за младе;
- ✓ Релативна неразвијеност привреде;
- ✓ Недоступност услуга младима из рањивих група;
- ✓ Недовољно развијено интересовање младих за активизам и волонтеризам;
- ✓ Недовољно квалитетних програма и услуга намењених младима;
- ✓ Неумреженост актера омладинске политике;
- ✓ Не постоје адекватна просторна решења за окупљање младих;
- ✓ Немотивисаност и незаинтересованост младих за активно учествовање у друштву.

О Могућности

- ✓ Постојање Националне стратегије за младе и израда Закона о младима;
- ✓ Сарадња са образовним институцијама на нивоу локала, регије;
- ✓ Укључивање младих у мреже на регионалном и националном нивоу;

Т Претње

- ✓ Економска криза;
- ✓ "Одлив мозга";
- ✓ Нездрави стилови живота;
- ✓ Некоординисаност развоја услуга за младе у различитим институцијама;
- ✓ Ниска мотивисаност и заинтересованост за укључивање у друштвене токове;

- ✓ Сусрети и размене искустава са другим општинама у Србији
  - ✓ Повећање доступности информацијама и пројектима за младе;
  - ✓ Систематски рад на јачању капацитета организација за младе;
  - ✓ Доступност нових технологија;
  - ✓ Семинари за едукацију вршњачких едукатора (проширење мреже);
  - ✓ Културни догађаји;
  - ✓ Спортски центри;
  - ✓ Партнерство приватног и јавног сектора.
- ✓ Висок проценат криминала и насиља међу младима.

Одељак 4   Испитивање јавног мњења младих Раковице

Истраживање јавног мњења омладине у Раковици је спроведено у организацији КЗМ Раковица је у периоду април-мај 2018. године, на репрезентативном узорку омладине од 15 до 30 година. Узорак је износио приближно 2000 испитаника.

- Резултати истраживања показују да је омладина у Раковици углавном или делимично задовољни (око 60%) могућностима које млади у Раковици тренутно имају, а да је око 40% младих у потпуности незадовољна тренутним стањем у Раковици. Ако се квалитет живота упореди са узрастом испитаника – у групи оних који су незадовољни садашњим животом доминира „старија“ омладина (од 25 до 30 година). Овакве резултате свакако треба сагледати у контексту бројних брига и проблема који се јављају у тим годинама: посао, завршетак факултета и слично.
- Омладина је као највећи и горући проблем општине у којој живе навела незапосленост (22%). Стални посао има мање од половине младих Сваки пети је запослен на ПП пословима. Без посла је тренутно више од трећине младих. Разлика међу њима је та што 22% има неко радно искуство, док 13% никада није радило и нема никакво радно искуство. Интересантан је и податак да би се 71% младих приликом

тражења посла првенствено обратило породици и пријатељима, а не институцијама које су за то задужене.

- Такође оно што у великој мери млади виде као проблеме у Раковици јесу питање безбедности (насиље међу младима 19%, деликвенција 14%) и недостатак квалитетније и разноврсније понуде места где могу да проведу своје слободно време (16%).
- Своје слободно време млади у Раковици најчешће проводе у дружењу и изласцима са пријатељима. Овој опцији коришћења слободног времена приклонио се највећи проценат испитаника у свим регионима као и у свим старосним групама – у просеку чак 38%. Највећи број испитаника није задовољан обимом културно забавних садржаја које им општина пружа, и сматра да је потребно повећати првенствено број спортских и културних садржаја (базен, биоскоп, позориште,...).
- Еколошка питања све више заокупљају пажњу Раковчана. Ове налазе потврђује резултати који показују изузетно високу заинтересованост за еколошка питања. У просеку, чак 41% младих у Раковици тврди да је веома заинтересовано за еколошка питања, 43% је оних који су делимично заинтересовани док 16% показује одсуство интересовања за питања животне средине.
- Истраживањем смо дошли до интересантног податка да огроман број младих (52%) не зна како би могао да допринесе решавању неког од наведених горућих проблема. Такође не препознају који чинилац је задужен за решавање одређеног њиховог проблема и у таквој ситуацији се најчешће обраћају породици. Ово све нас доводи до закључка да млади не препознају своју улогу у локалној заједници.
- Да би млади учествовали у различитим облицима јавног живота и били активни чланови заједнице у којој живе (а на корист и своју и саме заједнице), неопходно је да према партиципацији, као типу понашања, имају позитиван став, односно да верују у то да се активним ставом може нешто постићи. Истраживање указује да млади прихватају проактиван животни став када су њихови лични или породични проблеми и дешавања у питању, али ангажман у домену друштвеног и посебно политичког не доживљавају као пожељан тип понашања. Што је виши ниво образовања, то је активизам пожељнији тип понашања и деловања.
- Млади у врло малој мери учествују у раду организација и институција, чак и оних које као свој предзнак имају називе „омладинске“ или су по својој суштини намењене младима - скоро половина младих нема апсолутно никакав контакт ни са једном од културних, спортских и других организација, нити у форми пасивног нити активног чланства. То не говори само о исказаном неактивном ставу младих, већ и да се постојеће институције не доживљавају као нешто у чему се тај активизам може потврдити.

- Показало се да је две трећине младих спремно да волонтира, док једна трећина на то није спремна. Од њих, највећи број би волонтирао у велики страним компанијама, чак једна трећина укупног узорка, што је половина оних који би уопште волонтирали. На другом месту по популарности за волонтирање је државна фирма, док су домаће приватне фирме и администрација најмање популарна места за волонтирање. За оне који креирају омладинску политику ово може бити добар импулс да са страним фирмама уговарају неке облике волонтирања за младе, као конкретан вид акције усмерене на младе.
- Објективни показатељи здравственог стања младих у Србији веома су забрињавајући. Такође млади у Раковици сматрају да су болести зависности и сексуално преносиве болести један од већих проблема (24%). Све већи проценат младих који користе дуван, алкохол и опојне супстанце, а присутна је и недовољна здравствена култура становништва уопште.

Одељак 5   Приоритети

ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТИ

У области локалне омладинске политике, општина Раковица је препознала следеће приоритете:

- ✓ Унапређење информисаности младих
- ✓ Смањење броја младих незапослених
- ✓ Смањење пасивности младих
- ✓ Унапређење социјалног статуса младих из осетљивих и маргинализованих група
- ✓ Смањење броја младих који имају проблеме са болестима зависности
- ✓ Смањење вршњачког насиља међу младима
- ✓ Унапређење рада локалне Канцеларије за младе
- ✓ Умрежавање и развој сарадње са кључним актерима на градском и националном нивоу у области омладинске политике

- ✓ Стварање предуслова за ефикасно коришћење екстерних извора финансирања локалних омладиснких програма

СТРАТЕШКИ ПРАВАЦ - ЛОКАЛНИ ПРИОРИТЕТ

- ✓ Унапређење квалитета живота и положаја младих општине Раковица кроз иновативне и савремене сервисе за младе
- ✓ Унапређење информисаности младих
- ✓ Смањење броја младих незапослених
- ✓ Смањење пасивности младих
- ✓ Унапређење социјалног статуса младих из осетљивих и маргинализованих група
- ✓ Смањење броја младих који имају пробелме са болестима зависности
- ✓ Смањење вршњачког насиља међу младима
- ✓ Унапређење институционалног оквира локалне омладинске политике
- ✓ Унапређење рада локалне канцеларије за младе
- ✓ Умрежавање и развој сарадње са кључним актерима на градском и националном нивоу у области омладинске политике
- ✓ Стварање предуслова за ефикасно коришћење екстерних извора финансирања локалних омладиснких програма

Одељак 6   Активности

АКТИВНОСТИ

Унапређење информисаности младих

- ✓ Успостављање услуге ИНФО – ПУЛТ КЗМ-а
- ✓ Информисање младих путем социјалних интернет мрежа
- ✓ Организовање уличних активности за информисање младих о активностима КЗМ-а

Смањење броја младих незапослених

- ✓ Организовање едукација за стицање вештина неопходних за успешно запошљавање
- ✓ Успостављање услуге – РАДНА ПРАКСА за младе без посла са територије општине Раковица
- ✓ Формирање базе података сезонских послова

Смањење пасивности младих

- ✓ Успостављање Омаладинског клуба општине Раковица
- ✓ Успостављање Интернет клуба за младе општине Раковица
- ✓ Промоција већ постојећих активности за младе на општини Раковица

Унапређење социјалног статуса младих из осетљивих и маргинализованих група

- ✓ Формирање Општинског волонтерског клуба
- ✓ Организовање беспалтних едукација из сегмента формалног и неформалног образовања
- ✓ Лобирање за већу финансијску подршку из општинског буџета

Смањење броја младих који имају пробелме са болестима зависности

- ✓ Организовање континуираних радионица и едукација за младе за превенцију болести зависности

Смањење вршњачког насиља међу младима

- ✓ Организовање континуираних радионица и едукација за младе за превенцију вршњачког насиља

Унапређење рада локалне Канцеларије за младе

- ✓ Реализација активности из документа – Стандарди рада локалне КЗМ
- ✓ Стицање компетенција у складу са документом Стандарди рада локалне КЗМ

Умрежавање и развој сарадње са кључним актерима на градском и националном нивоу у области омладине

- ✓ Иницирање редовних месечних састанака са КЗМ Београд и другим КЗМ са територије Београда
- ✓ Успостављање формалне сарадње са Националном асоцијацијом локалних КЗМ

Стварање предуслова за ефикасно коришћење екстерних извора финансирања локалних омладисних програма

- ✓ Организовање едукација за писање предлога пројекта
- ✓ Подршка младима кроз семинаре да се укључе у рад постојећих НВО
- ✓ Подршка успостављању нових НВО кроз информисање младих
- ✓ Успостављање контакта и сарадње са представницима бизнис сектора на територији општине у циљу обезбеђивања додатних финансијских средстава младих
- ✓ Подршка младима кроз семинаре да се укључе у рад постојећих НВО
- ✓ Подршка успостављању нових НВО кроз информисање младих

Одељак 7   Усклађеност са Националном стратегијом за младе

Стратегија за младе општине Раковица у потпуности је усклађен са Националном стратегијом за младе коју је, на иницијативу Министарства омладине и спорта, усвојила Влада Србије. Национална стратегија за младе усклађена је са Националном стратегијом Србије за приступање Европској Унији, Стратегијом за смањење сиромаштва, Стратегијом развоја социјалне заштите у Републици Србији, Националном стратегијом запошљавања, Националном стратегијом привредног развоја Србије, Миленијумским циљевима развоја, Стратегијом развоја здравља младих, Стратегијом развоја менталног здравља, Стратегијом подстицања рађања, Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегијом развоја стручног образовања у Републици Србији, и др, као и са одговарајућим међународним документима. Сваки национални документ

предвиђа мере подршке и дефинише акције на локалном нивоу, јер је јасно да само јасна повезаност и усклађеност акција на оба нивоа, националном и локалном, може да доведе до унапређења друштвене заједнице у целини. Тако и Стратегија за младе, који директно претаче принципе и вредности и стратешке и специфичне циљеве дефинисане Националном стратегијом за младе у конкретне акције на локалном нивоу, увезује све принципе дате у наведеним националним документима, а који се тичу младих.

Планирајући како да ефикасно и на најбољи могући начин побољша положај младих, општина Раковица полази од општих стратешких циљева дефинисаних Националном стратегијом, а то су:

- ✓ Подстицање младих да активно учествују у друштву;
- ✓ Развијање сарадње младих и обезбеђивање услова за њихово учешће у доношењу одлука кроз одржив институционални оквир, а на основу потреба младих и у партнерству са младима;
- ✓ Изграђивање система информисања младих на свим нивоима и у свим областима;
- ✓ Обезбеђивање остваривања права на једнакост шанси свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима;
- ✓ Подстицање и вредновање изузетних испољавања и постигнућа младих у различитим областима;
- ✓ Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена младих;
- ✓ Развијање отвореног, делотворног, ефикасног и праведног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима и који је у складу са светским трендовима у образовању и контекстом образовања у Републици Србији;
- ✓ Подстицање и стимулисање свих облика запошљавања, samozapoшљавања и предузетништва младих;
- ✓ Унапређивање безбедности младих;
- ✓ Чување и унапређивање здравља младих, смањивање ризика и водећих поремећаја здравља и развијање здравствене заштите прилагођене младима;
- ✓ Оснаживање младих за иницијативе и активности које су у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине.

За сваки општи циљ дефинисани су специфични циљеви и мере за њихово остварење. Остваривање ових циљева биће усклађено са наведеним принципима и вредностима и препорукама датим у Националној стратегији за младе, континуирано праћено и вредновано, како би се, у случају евентуалних потешкоћа, благовремено и на одговарајући начин реаговало. Спознајући унапређење положаја и услова за развој младих, који чине темељ напретка сваког друштва као један од кључних задатака локалне заједнице, биће учињени максимални напори како би се наведени стратешки циљеви остварили у задатом временском оквиру, а у складу са реалним друштвеним околностима.

Одељак 9   Механизми имплементације

Управљање у процесу спровођења Стратегије за младе - Главни актер у спровођењу (а претходно у изради) Стратегије за младе јесте Канцеларија за младе, док главне активности и њихово спровођење надгледа радна група за израду Стратегије до формирања Савета за младе. Локални Руководилац Канцеларије за младе чини спону између Канцеларије и надлежних из локалне самоуправе, Савета за младе, јавности и свих осталих учесника у послу који првенствено треба да буде партнерски и резултат сталног консултативног процеса међу свим заинтересованим друштвеним чиниоцима. Под осталим кључним актерима подразумевају се, пре свега, институције и организације које спроводе програме за младе под окриљем општинске управе, а уз подршку релевантних владиних и невладиних институција и организација са републичког нивоа. Резултати рада радне групе, кроз извештаје за чију је израду задужен локални Руководилац Канцеларије за младе, биће презентовани председнику општине и члановима Савета за младе, који ће својим Одлукама обезбеђивати предуслове да се планиране активности реализују у усвојеним роковима. Административно- техничка подршка локалном Руководиоцу Канцеларије за младе биће обезбеђена кроз активности одељења друштвених делатости.

Праћење и евалуација - Процес праћења (мониторинга) и евалуације спровођења Стратегије за младе врше:

Тим за мониторинг – прати реализацију пројеката који су конкурсно изабрани и финасирају се из општинских средстава. Тим за мониторинг чине три представника, следеће структуре:

- ✓ локална самоуправа, стручни сарадник/ца из службе за финансије (финансијски мониторинг)
- ✓ представник/ца локалне самоуправе (Канцеларија за младе)
- ✓ представник/ца Савета за младе

Процедуру мониторинга и начин и структуру извештавања формулисаће Савет за младе у сарадњи са Канцеларијом за младе. Тим за мониторинг своје извештаје на месечном нивоу

доставља Председнику општине, Одељењу за буџет, Локалном Руководиоцу Канцеларије за младе и Савету за младе.

Тим за евалуацију – прати и оцењује активности и резултате пројеката у реализацији и извештава тромесечно Савет за младе.

Тим за евалуацију чини 3 представника/ца следеће структуре:

- ✓ Представник/ца локалне самоуправе
- ✓ Представник/ца Тима за мониторинг
- ✓ Стручно лице из институције, која се бави пројектном тематиком

Извештај Тима за евалуацију доставља се председнику општине и Савету за младе, преко Канцеларије за младе. Овај Извештај је основни документ на основу којег ће се радити ревизија Стратегије.

Одељак 10 Промоција активности

Јавна расправа

Процес јавне расправе има за циљ да поспешу дијалог најширег обима у локалној средини и да буде завршна фаза широког консултативног процеса израде Стратегије за младе. Јавна расправа представља механизам који омогућава најширем кругу грађанства да утиче на будуће мере намењене бризи о младима, а чију ће примену координирати локална самоуправа.

Поред промотивних активности, јавна расправа треба да представља и механизам којим грађани могу да доставе своје коментаре, допуне или измене.

Текст Стратегије за младе биће изложен на званичној општинској интернет презентацији, а грађани могу да у одређеном временском периоду да доставе своје коментаре Канцеларији за младе.

После јавне расправе, Канцеларија за младе, у сарадњи са релевантним општинским телом/органом разматра пристигле коментаре, допуне или измене и одлучује да ли ће бити измена у Стратегији, или је потребно додатно објаснити поједина питања грађанима.